

Posudek vedoucího diplomové práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studenta: RNDr. Vojtěch Žák, Ph.D.
Název práce: Různá pojetí didaktiky fyziky u nás a v zahraničí
Vedoucí práce: PhDr. Martin Chvál, Ph.D.
Oponent práce:

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 61

Počet stránek příloh: 8

Počet titulů v seznamu literatury: 67 (z toho 16 zahraničních) titulů uvedených jako seznam použité literatury, vedle toho jako příloha uvedeno 58 článků podle autora vztahujících se k teorii a metodologii didaktiky fyziky či obecněji k oborovým didaktikám, které byly uveřejněny v posledních deseti letech v nejvýznamnějších českých odborných časopisech.

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

x			
---	--	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

x			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

x			
---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

x			
---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

--	--	--	--

Využití praktických zkušeností

x			
---	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

x			
---	--	--	--

Naplnění cílů práce

x			
---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

	x		
--	---	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

x			
---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	x		
--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

x			
---	--	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Autor by mohl při obhajobě dále rozvést příklad naznačený v samém závěru práce, co by znamenalo pro didaktiku fyziky větší zdůraznění kategorie cíle a čím se tento přístup nejvíce liší od dosavadních pojetí didaktiky fyziky.

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Předloženou diplomovou prací je možné celkově zhodnotit pouze se znalostí kontextu dosavadního a snad i perspektivního autorova odborného působení. Vojtěch Žák je absolventem katedry didaktiky fyziky na MFF UK a v současné době i jejím pracovníkem. Po konkrétně didakticky zaměřené diplomové práci (navrhl, realizoval a vyhodnotil fyzikálně zaměřený projekt pro žáky SŠ) vytvořil a výzkumně ověřil v rámci doktorského studia tamtéž pozorovací arch pro posuzování kvality výuky fyziky. Jeho doktorská práce je pro svůj pečlivý metodologický přístup citovanou prací v odborných publikacích. Vojtěch Žák je již respektovaným odborníkem, recenzentem odborných časopisů, školil pracovníky České školní inspekce, publikuje v odborných časopisech. Má vlastní výukové zkušenosti jak z gymnázia tradičního tak alternativního, ale i z výuky na katedře didaktiky fyziky. Výsledek jeho předložené diplomové práce je tedy silně podložen vlastními zkušenostmi vedle pečlivého studia uvedené literatury.

Z hlediska dosavadního odborného zájmu se Vojtěch Žák touto prací pustil na půdu relativně novou. Místo empirického výzkumu vyšel na půdu teoretické reflexe didaktiky fyziky s perspektivní snahou ji dále rozvíjet.

Tento jeho počín je velmi odvážný, ale mimořádně záslužný nejen pro vlastní didaktiku fyziky, ale i pro další oborové didaktiky. Má na co navazovat. Dílo Fenclové z roku 1982 Úvod do teorie a metodologie didaktiky fyziky bylo vlivné i mimo tento obor.

Vojtěch Žák si položil přiměřeně skromný cíl: Přispět k reflexi dosavadního vývoje, současného stavu a vyhlídek domácí didaktiky fyziky s ohledem na mezinárodní vývoj v tomto oboru. Jeho ambicí bylo „otvírat okna a dveře, vyjít z nich a uvědomit si, kterými směry pokračovat“. Tento cíl se mu podařilo naplnit. Důležité bude, jak na tuto práci naváže a bude jí dále rozvíjet.

Autor sám dobře vnímá limity, ke kterým se při psaní diplomové práce uchýlil. Pro odborné teoretické pojednání nelze vystačit např. s tím, že pracuje s klíčovým pojmem „pojetí české didaktiky“, aniž by se pokusil tento termín přesněji zarámovat a pouze odkazuje na jeho používání v dalším textu.

Vojtěch Žák si touto diplomovou prací celkem slušně zarámoval potřebu hlubší reflexe a dalšího rozvoje didaktiky fyziky. Otázkou je, kudy se vydá. Asi je v současné době nad rámec možností jednoho odborníka jít cestou důkladného historického vývoje či solidní mezinárodní srovnávací analýzy nebo cestou vlastních empirických výzkumů. Možná autorem navržené zdůraznění kategorií cílů v didaktice fyziky mu udá zřetelně orámovaný směr pro užitečně nasměrované úsilí.

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: výborně

Datum, podpis: 19.8.2013